Bloemendaal

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	30 juni 2020
Commissievergadering d.d.	:	n.v.t.
Portefeuillehouder	:	Burgemeester E.J Roest
Programmaonderdeel	:	001. Bestuur
Registratienummer	:	2020000818
Productiedatum	:	30 maart 2020

Onderwerp

Afhandeling integriteitsmeldingen tegen (voormalige) politieke ambtsdragers

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van de burgemeester van 30 maart 2020,

b e s l u i t:

1. In te stemmen met de bevindingen en conclusies zoals verwoord in de bij het raadsvoorstel gevoegde brieven naar aanleiding van 21 meldingen over vermeende integriteitsschendingen door (voormalige) politieke ambtsdragers.
2. Vast te stellen dat er ten aanzien van de meldingen geen integriteitsnormen zijn geschonden door de (voormalige) politieke ambtsdragers.
3. Geen nader onderzoek in te stellen naar aanleiding van deze 21 meldingen.

De raad voornoemd d.d. 30 juni 2020,

VDB en PvdA dienen een amendement in (kenmerk H) met als dictum:

Besluit
Bullit 4 toe te voegen aan het raadsbesluit:
-Het steunpunt Integriteitsonderzoek politieke ambtsdragers op korte termijn een procesmatige reflectie te vragen over de bevindingen en conclusies zoals door de raad vastgesteld.

Amendement H wordt aangenomen met 12 stemmen voor en 1 stem tegen. Met inachtneming van het aangenomen amendement wordt het raadsvoorstel aangenomen met 12 stemmen voor en 1 stem tegen.

Besluit raad: aangenomen
Voor: 12
Tegen 1
Afwezig: 6

de voorzitter, de griffier,

2020000818

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de bevindingen en conclusies zoals verwoord in de bij het raadsvoorstel gevoegde brieven naar aanleiding van 21 meldingen over vermeende integriteitsschendingen door (voormalige) politieke ambtsdragers.
2. Vast te stellen dat er ten aanzien van de meldingen geen integriteitsnormen zijn geschonden door de (voormalige) politieke ambtsdragers.
3. Geen nader onderzoek in te stellen naar aanleiding van deze 21 meldingen.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding
Zoals het college reeds aan uw raad berichtte zijn er in 2019 totaal 105 integriteitsmeldingen ingediend door (voormalig) fractieleden van Hart voor Bloemendaal. De meldingen zijn gericht tegen (voormalige) burgemeesters, (voormalige) wethouders, (voormalige) raadsleden, (voormalige) gemeentesecretarissen, en (voormalige) ambtenaren.

Op 12 december 2019 heeft uw raad 16 meldingen, over vermeende integriteitsschendingen door de huidige burgemeester, behandeld. Uw raad heeft vastgesteld dat er ten aanzien van deze 16 meldingen geen sprake was van een schending van integriteitsnormen door de burgemeester.

De (voormalige) leden van de fractie Hart voor Bloemendaal dienden nog een viertal nieuwe integriteitsmeldingen in, die een herhaling waren van reeds door de raad afgehandelde meldingen ofwel verband hielden met "de wijze van behandeling." Deze meldingen zijn – gelet op het oordeel van uw raad van 12 december 2019 - niet meer in behandeling genomen. De raad is daarover geïnformeerd bij brief van 20 februari 2020 (2020000346). De afdoeningsbrieven zijn opgenomen als bijlagen bij dit voorstel.

Inmiddels zijn er ook 21 meldingen over vermeende integriteitsschendingen door *ambtenaren* behandeld. In al deze gevallen is vastgesteld dat er geen sprake is van een schending van integriteitsnormen.

Met dit raadsvoorstel worden de bevindingen en conclusies van 21 meldingen over vermeende integriteitsschendingen *door (voormalige) politieke ambtsdragers* aan uw raad voorgelegd. Eén melding is afkomstig van het raadslid van de fractie Hart voor Bloemendaal, en 20 van het raadslid van de fractie Zelfstandig Bloemendaal (voorheen lid van de Fractie Hart voor Bloemendaal).

Hierbij wordt opgemerkt dat in een aantal meldingen wordt gesproken over vermeende integriteitsschendingen door zowel (oud) ambtenaren als door (voormalige) politieke ambtsdragers. Voor wat betreft de meldingen over de ambtenaren die over hetzelfde feitencomplex gaan, zijn vergelijkbare bevindingen en voorlopige conclusies opgesteld. Na besluitvorming door de raad, zullen deze (in totaal 22) ook worden afgehandeld.

Beoogd effect
Afhandeling van 21 meldingen die zijn ingediend over vermeende integriteitsschendingen door (voormalige) politieke ambtsdragers.

Politieke keuzeruimte
In de Gedragscode integriteit 2017 is bepaald dat de gemeenteraad afspraken maakt over de processtappen die gevolgd worden ingeval van een vermoeden van integriteitsschending. De werkgroep bestuurlijke vernieuwing heeft gewerkt aan een voorstel voor een protocol waarin de te nemen processtappen bij een integriteitsmelding zijn vastgelegd. Dit voorstel is naar aanleiding van de commissie bestuur en middelen van 16 januari 2020 aangepast en zal binnen afzienbare tijd opnieuw aan uw raad worden aangeboden.

In de raadsvergadering van 5 september 2019 heeft de meerderheid van uw raad expliciet bepaald niet te willen wachten op de vaststelling van een protocol, maar de reeds ingediende integriteitsmeldingen voortvarend te behandelen en de bevindingen voor te leggen aan uw raad.

Gelet op deze opdracht, worden nu 21 meldingen ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd over vermeende integriteitsschendingen door (voormalige) politieke ambtsdragers. Deze meldingen zijn door de burgemeester op dezelfde wijze ter hand genomen als de locoburgemeester dat heeft gedaan ten aanzien van de meldingen over de burgemeester (die op 12 december 2019 door uw raad zijn behandeld). Daarbij is overwogen dat betrokkenen (tegen wie de meldingen zijn ingediend) al geruime tijd in onzekerheid verkeren over de afhandeling van de meldingen die jegens hen zijn gedaan. De impact van een integriteitsmelding is groot. Voor melders geldt dat zij één en ander maal hebben aangegeven dat zij een spoedige afhandeling op prijs stelden. Aan deze belangen wordt hierbij tegemoet gekomen.

In het presidium van 10 maart 2020 is afgesproken dat aan de raad wordt voorgesteld om de behandeling door de raad op dezelfde wijze te laten plaatsvinden als bij de integriteitsmeldingen over de burgemeester: bespreking in een besloten deel tijdens de raadsvergadering en besluitvorming in het openbare deel. Voorafgaand aan de raadsvergadering worden de achterliggende documenten voor raads- en commissieleden vertrouwelijk ter inzage gelegd.

Gedachtegang
Bij een melding van een vermoeden van een integriteitsschending gaat het om gedragingen die het organisatiebelang (ernstig) aantasten en/of schadelijk zijn voor het imago van de gemeente of een gemeentelijke dienst. Voor de goede orde: indien een gedraging louter een persoonlijk belang raakt, is er geen sprake is van een integriteitsschending.

Er zijn bevindingen en conclusies opgesteld per melding; een aantal meldingen zijn geclusterd
In bijgevoegde brieven met bevindingen en conclusies is vastgelegd welke relevante documenten verband houden met de gebeurtenissen die in de melding worden genoemd en van belang zijn voor de beantwoording van de vraag of er sprake is van schending van een integriteitsnorm. De burgemeester is bij de feitenonderzoeken bijgestaan door drie juridische adviseurs van de gemeente. Uit zorgvuldigheidsoverwegingen is het 'vier (i.c. acht) ogen principe' toegepast. Voorts waren geen van deze personen in dienst van de gemeente Bloemendaal in de periode waarin de feitencomplexen zich hebben afgespeeld.

Er is afgezien van het horen van melders
Horen kan plaatsvinden als het feitencomplex niet duidelijk is. Dit is per melding beoordeeld. Gebleken is dat de meldingen veelal betrekking hadden op feitencomplexen die onderwerp zijn geweest van eerdere klachtbehandelingen, van andere (juridische) procedures of waarover veelvuldig politieke verantwoording is afgelegd. Het feitencomplex van alle 21 meldingen was duidelijk. Derhalve is afgezien van het horen van de melder(s).

Betrokkenen - jegens wie de meldingen zijn gericht - zijn in de gelegenheid gesteld hun zienswijze in te dienen op de bevindingen en (voorlopige) conclusies
Voor zover van deze gelegenheid gebruik is gemaakt, zijn de zienswijzen meegenomen bij de beoordeling van de melding. De zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing van de bevindingen en conclusies.

Bij alle 21 meldingen wordt geconcludeerd dat er geen integriteitsnorm is overschreden en dat nader onderzoek naar de vermeende integriteitsschendingen door de politieke ambtsdragers niet is gerechtvaardigd
Onderzoek is proportioneel als de melding dit rechtvaardigt. Voorwaarden hiervoor zijn dat (1) de melding betrekking heeft op een vermeende schending van wet- of regelgeving op het gebied van integriteit en (2) dit vermoeden op redelijke gronden berust.

Zoals eerder aangegeven hebben de meldingen veelal betrekking op feitencomplexen (van inmiddels jaren geleden) die onderwerp zijn geweest van eerdere klachtbehandelingen, van andere (juridische) procedures of waarover veelvuldig politieke verantwoording is afgelegd. Ook is er door de gemeente in de af de lopen jaren diverse keren excuses aangeboden.

Na de beoordeling van de onderhavige 21 meldingen en de relevante documenten is geconcludeerd dat er geen sprake is van een schending van integriteitsnormen door de betreffende (voormalige) politieke ambtsdragers. Het instellen van nader onderzoek is daarom niet gerechtvaardigd. Voor de uitgebreide bevindingen en conclusies wordt verwezen naar de bijgevoegde vertrouwelijke (concept)brieven. Raads- en commissieleden kunnen op afspraak de bij deze brieven relevante documenten vertrouwelijk inzien op het gemeentehuis.

Bespreekpunten voor uw raad

- De melder van de fractie Zelfstandig Bloemendaal is niet duidelijk in welke hoedanigheid hij de integriteitsmeldingen heeft ingediend: als privépersoon of als raadslid: er is sprake van een vertroebeling van rollen.

- In nagenoeg alle integriteitsmeldingen staat het gevoel van persoonlijk onrecht van de melder (of van zijn familie) centraal. Bij een melding van een vermoeden van integriteitsschending gaat het niet om het gegeven dat de melder mogelijk persoonlijk onrecht is aangedaan, maar om de vraag of door gedragingen het gemeentebelang (ernstig) wordt aangetast of schadelijk is voor de gemeente of de gemeentelijke dienst. De melder is niet zelf het onderwerp van het onderzoek, maar de politieke ambtsdrager tegen wie de melding zich richt. Het doel van een (feiten)onderzoek is het krijgen van een antwoord op de vraag of er sprake is van een integriteitsschending of dat nader onderzoek gerechtvaardigd is.

- Melder maakte ter onderbouwing van zijn meldingen gebruik van interne gemeentelijke informatie/beraadslagingen (niet openbaar), die hij in zijn hoedanigheid als raadslid heeft gekregen. In dit kader wordt gewezen op artikel 3.2 van de Gedragscode integriteit raadsleden en duo-commissieleden gemeente Bloemendaal 2017: *"Het raadslid maakt niet ten eigen bate of ten bate van derden gebruik van in de uitoefening van het ambt verkregen niet openbare informatie."*

- De hoeveelheid meldingen leiden tot systeemontwrichting. De behandeling van de integriteitsmeldingen legt een onredelijk hoog beslag op de organisatie.

- De objectiviteit van de besluitvorming over de integriteitsmeldingen komt in het geding indien raadsleden integriteitsmeldingen doen waarin persoonlijke belangen zichtbaar zijn en vervolgens in de gemeenteraad gaan oordelen over hun eigen meldingen.

- Tot slot rijst de vraag of er bij indiening van een dergelijk aantal integriteitsmeldingen geen sprake is van integritisme? Zijn de meldingen ingediend om daadwerkelijke misstanden aan de kaak te stellen of fungeren ze om persoonlijke belangen en/of politieke doelen te dienen dan wel om persoonlijke beschadiging van de beschuldigden te bewerkstelligen?

Uw raad wordt verzocht zich over het bovenstaande te beraden.

Middelen
De werkzaamheden zijn verricht binnendoor uw raad ter beschikking gesteld budget.

Participatie
n.v.t.

Communicatie
Uitgangspunt is dat vertrouwelijkheid wordt gewaarborgd hangende de gehele integriteitsprocedure De (voormalige) politiek ambtsdragers waartegen de meldingen zijn gericht en aan wie de mogelijkheid geboden is een zienswijze in te dienen, zijn op de hoogte gebracht van de inhoud van de meldingen, de bevindingen en de voorlopige conclusies. Er zijn verder geen inhoudelijke mededelingen gedaan naar derden over de meldingen.

Vervolgproces/evaluatie
Er zijn in totaal nog 21 integriteitsmeldingen die nog niet behandeld zijn. Van deze meldingen gaan er 14 over een vermeende schending van integriteitsnormen door (voormalige) politieke ambtsdragers en 14 meldingen gaan (mede) over ambtenaren (een aantal meldingen gaat over zowel politieke ambtsdragers als ambtenaren). Van 2 meldingen is vooralsnog niet duidelijk op wie de melding betrekking heeft.

Uw raad wordt verzocht een mening te geven over het vervolgproces van de nog te behandelen meldingen.

Bijlagen

1. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april 2020 inzake reactie op integriteitsmeldingen inzake gespreksopnames (kenmerk: 2020000514)
2. Conceptbrief van de burgemeester d.d. ... april 2020 inzake integriteitsmelding van 3 februari 2019 jegens oud-wethouder(s) en (oud-)raadsleden.(kenmerk: 2020000571)
3. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april 2020 inzake integriteitsmeldingen van 5 en 8 februari 2019 jegens (oud-)collegeleden, nummer 4 (kenmerk: 2020000626)
4. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april 2020 inzake integriteitsmelding van 17 juli 2019 jegens wethouder en oud-burgemeester (kenmerk: 2020000511)
5. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april 2020 inzake integriteitsmelding van 3 september 2019 jegens oud-wethouder (kenmerk: 2020000629)
6. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april 2020 inzake integriteitsmelding van 3 februari 2019 jegens oud-wethouder, kenmerk: 2020000753)
7. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april 2020 inzake integriteitsmelding van 7 juni 2019 jegens oud-wethouder, nummer 26 (kenmerk: 2020000643)
8. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april inzake integriteitsmelding van 1 juni 2019 jegens oud-wethouder (kenmerk: 2020000644)
9. Conceptbrief van de burgemeester d.d. .. april 2020 inzake integriteitsmelding van 13 juli 2019 jegens raadslid (kenmerk: 2020000685)

10. Brief college van 25 februari 2020 inzake brieven met kenmerk 2020000103, 2020000126, 2020000143, 2020000148 (kenmerk: 2020000346)
11. Brief van burgemeester van 21 januari 2020 inzake reactie op integriteitsmeldingen van 10 november en 12 december 2019 over de locoburgemeester (kenmerk 2020000103)
12. Brief van de burgemeester van 21 januari 2020 inzake integriteitsmelding over de locoburgemeester (kenmerk: 2020000126)
13. Brief van de burgemeester van 21 januari 2020 inzake integriteitsmelding van 8 december 2019 (kenmerk: 2020000143)
14. Brief van de burgemeester van 21 januari 2020 inzake integriteitsmelding van 16 november 2019 tegen het college (kenmerk: 2020000148)

De genoemde bijlagen zijn VERTROUWELIJK
Raads- en commissieleden kunnen op afspraak de relevante documenten vertrouwelijk inzien op het gemeentehuis.

Burgemeester van Bloemendaal,

E.J. Roest